

19 בדצמבר, 2021
1390341

הצעתנו למאבק במהילות בלתי תקינות בדלק ולשיפור מתווה המיסוי על שמנים לרכב ולסיכה

מוגש לח"כ אלכס קושניר, יו"ר וועדת הכספים, כנסת ישראל
לקראת הדיון בוועדת הכספים ביום ב', 20 בדצמבר 2021

נייר עמדה מטעם הארגונים הבאים:

איגוד המוסכים

איגוד יבואני החלפים לרכב

איגוד חברות ההסעה

איגוד חברות הליסינג וההשכרה

איגוד יבואני הרכב הדו גלגלי

איגוד יבואני הרכב הדו-גלגלי
Two Wheel Vehicles Importers Association

מועצת המובילים והמסיעים
בישראל, התאחדות בעלי מפעלי
הובלה בישראל

עורך: עומר סלע, איגוד לשכות המסחר

הנדון: הצעתנו למאבק במהילות בלתי תקינות בדלק ולשיפור מתווה המיסוי על שמנים לרכב ולסיכה

בהמשך לדיון שהתקיים בנושא בתאריך 15 בדצמבר 2021, אנו מבקשים להעביר לוועדת הכספים את הצעתנו למאבק במהילות בלתי תקינות בדלק וכן לשיפור מתווה המיסוי על שמנים לרכב ולסיכה.

תחום החקיקה, האכיפה והענישה המרתיעה :

1. עדכון צו הפעלת רכב (מנועים ודלק) (סולר לתחבורה), תשס"ג-2003, והוספת סעיף עונשי מינימום חריפים ומרתיעים מפירי הצו בתחום הסולר לתחבורה.
2. הגדלת תקציב מנהל הדלק אשר במשרד האנרגיה למפקחים, לתובעים משפטיים ולמימון הבדיקות והרחבה משמעותית של מערך הפיקוח, האכיפה, הבדיקות והגשת התביעות המשפטיות כנגד חשודים בעבריינות בתחום הדלק.
3. הכנת "צו הפעלת ציוד המופעל בסולר להסקה", תוך סגירת כל פירצה חוקית בנושא, והגדרה מקבילה לזו הקיימת כיום בצווים הנוגעים לסולר לתחבורה ולבנזין לתחבורה לאיסור ייצור, יבוא, מהילה או שימוש בפועל בכל תחליף שאינו סולר להסקה העומד בתקן הישראלי בכל מכשור הנוקק לסולר להסקה. גם במקרה זה יש להציג בצו החדש עונשי מינימום חריפים ומרתיעים.
4. הופתענו לגלות כי גם בתחנות דלק שבהן נמצא דלק בלתי תקין מסוג אחד, כגון בנזין - לא מופסקת לאלתר פעילות תחנת הדלק ובאפשרותה להמשיך ולספק דלק מסוג אחר כגון סולר. זוהי התנהלות המקלה יתר על המידה כלפי עברייני דלק. עמדתנו – כל תחנת דלק ציבורית או פנימית אשר נמצא בה דלק שאינו עומד בתקן, תיסגר לאלתר לרבות הפסקת פעילות משאבות הדלק מדלקים שבהם לא נמצא חשד למהילה.
5. הקדשת משאבי אכיפה בשלב ההובלה של דלקים במכליות לאיתור עבריינים לפני הגעתם לתחנות או לאתרי צריכה ולפני פריקת הסחורה הבלתי תקינה.
6. על משרד האנרגיה לפרסם לכלל הציבור אזהרות בדבר הסיכונים לרבות בריאותיים בשימוש בכל תחליף שאינו עומד בתקן, גם אם מחירו זול, הן בתחום הסולר להסקה והן בתחום הדלקים לתחבורה.

שיפור מתווה צו הבלו ותעריף המכס בנוגע לשמנים לרכב, שמני סיכה ושמנים לתעשייה כאמור, עמדתנו הייתה ונותרה כי אין כל מקום למיסוי פרטי המכס הנוגעים לשמנים מוגמרים המשמשים את ענפי הרכב, התעשייה, החקלאות, הבניה, התשתיות וענפי משק נוספים.

הצעתנו למאבק במהילות בלתי תקינות בדלק ולשיפור מתווה המיסוי על שמנים לרכב ולסיכה – עמ' 3 עם זאת, וכדי לסייע בידי רשות המסים, נבקש לכל הפחות את העדכונים הבאים למתווה המס המוצע:

א. מיקוד המס בשמנים בסיסיים בעלי סבירות טכנו-כלכלית לשימוש כתחליפי דלק:
יש למקד את המס בשמנים בסיסיים וזולים שבהם הסבירות הטכנו כלכלית הרבה ביותר, מנקודת מבטם של עברייני הדלק, לביצוע עבירות תוך שימוש בפרמטרים הכימיים והפיסיקליים הבאים או חלקם. יש להחריג שמנים העומדים בקריטריונים הכימיקלים והפיסיקליים אשר אינם יכולים מבחינת הרכבם ותכונותיהם לשמש כתחליפי דלק, וזאת בהתייעצות עם גורמי מקצוע מוסמכים.

להבהרה, די לדעתנו בעמידה בקריטריון אחד מבין הבאים להלן על מנת לפטור את השמן מחובת המס:

א. נקודת הבזקה כפי שיוחלט ע"י גורמי מקצוע בני סמכא לנושא,
ו'או:

ב. צמיגות כפי שיוחלט ע"י גורמי מקצוע בני סמכא לנושא,
ו'או:

ג. ריכוז מתכות וחומרים אחרים כפי שיוחלט ע"י גורמי מקצוע בני סמכא לנושא.

ב. שמנים סינתטיים מול שמנים מינרליים – מניעת פרצות חדשות:
ככל שיוטל מס, יש לוודא כי אין אפליה בין מס המוטל על שמנים מינרליים ומס המוטל על שמנים סינתטיים, היות ומדובר בפרצה העלולה לגרום דווקא למפירי חוק לייבא מוצרים גבוליים שקשה לבדוק אותם במעבדה.

ג. פישוט הנהלים ודיווח רק לעסקאות בהיקפים ובנתוני מחיר מחשידים:
יש לדעתנו לצמצם למינימום ההכרחי, אך האפקטיבי, את הדיווח לרשות המסים בגין כל פעילות השמנים לרכב ולתעשייה – למעט דיווח רק מהיקף עסקאות מינימלי העלול להעלות חשד למהילות. כלומר, במקום לנקוט בגישת "כל הגורמים בענף אשמים עד שהוכחה חפותם", לנקוט בגישה ההפוכה – כל הגורמים בענף, הן בצד האספקה והן בצד הצריכה, חפים מפשע, וייבדקו אך ורק אם סיפקו או רכשו שמנים בהיקף העולה על סף שיוגדר בצו, ואשר עלול להעלות חשש למהילה בלתי חוקית, כמפורט להלן:

ד. מתן פטור גורף מתחולת המס בהתאם לגודל האריזות:
נבקש כי יינתן פטור גורף מהמס וכן מכל חובת דיווח לרשויות המס (מעבר לנדרש ברמה החשבונאית הרגילה) לכל סוג של פרט מכס המופיע בצו, ואשר מיובא, מיוצר או משווק באריזה קטנה או בינונית שאין בה כל סבירות לשמש למטרות מהילה בלתי חוקית של דלקים.

הצעתנו למאבק במהילות בלתי תקינות בדלק ולשיפור מתווה המיסוי על שמנים לרכב ולסיכה – עמ' 4

המתווה המוצע על ידינו :

1. אריזות עד וכולל 250 ליטר – פטורות לחלוטין מהמס ומהדיווח.
2. אריזות וצוברים בגודל שבין 251 ליטר ועד וכולל 1100 ליטר – פטורות לחלוטין מהמס, אך מחויבות בדיווח לרשות המסים על סוג המוצר וייעודו.
3. כל אספקה בהזרמה ישירה לצרכן ממכלית או אספקה באריזה שגודלה עולה על 1100 ליטר, תחויב בדיווח וכן במס, אולם:
4. אספקת פריטי מכס בהזרמה או באריזות בהיקף המחויב במס, כמפורט לעיל, **תוכל לקבל פטור מהמס** בהתאם למפורט בצו הקיים, ובהתאם לנוהל הבלו – במידה והצרכן עומד בקריטריונים המאפשרים הכללתו ברשימת המפעלים הפטורים ממס כמפורט להלן.

ד. הרחבת ענפי המשק המוחרגים מתחולת המס ומוכרים כמפעלים פטורים :

אנו מבקשים להוסיף לרשימת ענפי המשק המוחרגים את הענפים הבאים:

1.1. ענפים בתחום השמנים האוטומטיביים :

1. מוסכים ומרכזי שירות לרכב **לכל סוגי הרכב – לרבות כלי רכב דו"ג, פרטיים, מסחריים, משאיות ואוטובוסים בכל קטגוריות הרכב ולכל שימושי התחבורה והתובלה.**
2. חברות ההסעה, חברות התחבורה הציבורית.
3. חברות הליסינג וההשכרה.
4. חברות התובלה והשינוע.
5. מוסכים ומרכזי שירות לצמ"ה, לטרקטורים, לרכב תפעולי, מלגזות ולכלים לענפי הבניה, החקלאות, התשתיות ולענפי משק נוספים.
6. צרכנים מוסדיים בהגדרה רחבה ובהם צה"ל, משטרה, שירותי הכבאות, שירותי מד"א ושירותי חירום נוספים.
7. מוסכים ומפעלי אמצעי תחבורה ותובלה אווירית וימית.
8. יש להוסיף "ענף רכב ותחבורה כללי" לענפים הנזקקים לשמנים אוטומטיביים ואשר טרם הוגדרו, כדי שיוכלו להיכלל במהירות במסגרת מפעל פטור מהמס.

2.2. ענפים בתחום השמנים לתעשייה וענפי משק נוספים (בנייה, חקלאות, תשתיות) :

9. תעשיית המתכת.
10. תעשיית עיבוד שבבי.
11. כמו כן יש להוסיף "ענף כללי", לענפי תעשייה וענפי משק נוספים אשר שטרם הוגדרו ואשר יוכלו להיכלל במהירות במסגרת מפעל פטור מהמס.
12. הבהרות נוספות לגבי שמנים המיועדים לתעשייה:

הצעתנו למאבק במהילות בלתי תקינות בדלק ולשיפור מתווה המיסוי על שמנים לרכב ולסיכה – עמ' 5

- a. מהות השמן : כרגע מוגדר בתקנה שתנאי לפטור הוא שהשמן משמש חומר זינה (חומר גלם). יש לבצע תיקון בצו כיוון שבתעשייה השמן אינו חומר גלם אלא חומר מלווה בתהליך הייצור.
- b. מהות השימוש : כרגע מוגדר בתקנה שפטור יינתן רק אם השימוש אינו לשימון מכונות, אלא שהשימוש בשמן בתעשייה נועד בדיוק לשימון מכונות ועל כן יש לפוטרו מחובת המס.

3.ד. היערכות מבעוד מועד לבקשות עתידיות לפטורים בגין עילות מוצדקות :

על מנת להיערך למקרים עתידיים ולבקשות עתידיות, ככל שתהיינה למתן פטור מהמס, וזאת בשל עילות מוצדקות מבחינת המשק ורשויות האכיפה, ועל מנת למנוע מבעוד מועד צורך בתיקונים חוזרים בתדירות גבוהה לצו תוך הכבדה על המגזר העסקי, על רשות המסים ועל וועדת הכספים גם יחד : יש להגדיר בצו גורם ממשלתי בר סמכא בעל אפשרות לשיקול דעת וקביעה מהירה של זכאות להיכלל בפטור בשל מהות עיסוקו והיעדר סיכון למהילות, גם אם אותו מפעל או ענף כלכלי אינו מוגדר באופן מפורש בצו. זאת ללא צורך בעדכון הצו או באישורו או אישורו ע"י שר האוצר וע"י וועדת הכספים מחדש.

ה. ביטול המס הרטרואקטיבי על מלאי

יהיה המתווה אשר יהא, אין לקבל לדעתנו כל הטלת מס רטרואקטיבי על המלאי ונבקש לתקן את הצו ברוח זו.

ו. מתן אורכה לדיון מקצועי ממצה ולהיערכות המשק עד ליום 1 בינואר 2023 :

נבקש לחזור ולהבהיר : עמדתנו בנושא פשוטה וברורה - אין כל מקום להטלת המס, כתחליף לפעילות חקיקה, אכיפה יעילה וענישה מחמירה ומרתיעה כנגד עבריינות במשק הדלק .

בכל מקרה, הסוגיות העומדות על הפרק מורכבות ומצריכות לדעתנו עוד זמן ניכר ללימוד מעמיק של כל הסוגיות והשלכותיהן ע"י רשות המסים, ולהיערכות המגזר העסקי בצורה נאותה לפני כל הוצאת צו מתוקן וסביר.

אנו ממליצים על דחיית הצו בשנה עד ליום 1 בינואר 2023.

עד למועד זה יוכלו רשות המסים ומשרדי האנרגיה והגנת הסביבה לפעול ביתר שאת כנגד העבריינות במשק הדלק ללא צורך בהטלת המס מצד אחד, ואז ייתכן ויתייתר כל המהלך המסורבל והבעייתי של הטלת הבלו על שמנים לרכב ולתעשייה.

בתקופה האמורה יוכלו רשויות הממשלה להשלים את תהליכי הלימוד כדי לגבש מדיניות ברורה, נכונה ושיימה למאבק במהילות דלק בלתי חוקיות - במינימום נזקים היקפיים והשתת עלויות על המגזר העסקי תוך העלאת יוקר המחיה ופגיעה בכושר התחרות במשק.